

Sarajevo, 11.07.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
04.07.2016.- 08.07.2016.

Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	1.7.16	- 8.7.16	1.7.16	- 8.7.16	1.7.16	- 8.7.16	1.7.16	- 8.7.16
2 godine	-0,65	- -0,69 ↘	0,59	- 0,61 ↗	0,16	- 0,12 ↘	-0,33	- -0,35 ↘
5 godina	-0,56	- -0,62 ↘	0,99	- 0,95 ↘	0,39	- 0,33 ↘	-0,35	- -0,37 ↘
10 godina	-0,13	- -0,19 ↘	1,44	- 1,36 ↘	0,86	- 0,74 ↘	-0,25	- -0,28 ↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	1.7.16	- 8.7.16
3 mjeseca	-0,689	- -0,716 ↘
6 mjeseci	-0,665	- -0,694 ↘
1 godina	-0,600	- -0,631 ↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 08.07.2016. godine (pone su linije) i 01.07.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafra je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Učinci odluke Velike Britanije da napusti EU bili su vidljivi i tijekom proteklog tjedna, što se odrazilo na dalji pad prinosa obveznica eurozone. **Na kraju trgovanja u petak prinosi obveznica Njemačke dospijeća 2, 5 i 10 godina su smanjeni na nove rekordno niske razine od -0,694%, -0,623% i -0,189%, respektivno.** Pored toga, izraženi problemi bankarskog sektora Italije su, također, djelovali na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Italijanske banke se suočavaju sa 360 milijardi EUR loših kredita, te se sve više špekulira oko potrebe državne intervencije, a što je krajem tjedna guverner Središnje banke Italije g. Visco najavio kao mogućnost.

Kreditna rejting agencija Fitch je priopćila da bi nedavno smanjenje rejtinga Velike Britanije moglo biti prvo u nizu smanjenja u bloku EU, ukoliko fiskalna obazrivost ne pomogne u rješavanju političke nestabilnosti širom kontinenta. MMF je zbog odluke Velike Britanije da napusti EU smanjio prognoze gospodarskog rasta eurozone za 2017. godinu na 1,4% sa 1,6%, koliko je očekivano u travnju ove godine, te je priopćeno da, uzimajući u obzir „izuzetno slabe izglede inflacije“, ECB treba da bude spremna da učini monetarnu politiku dodatno stimulativnom ukoliko se inflacija bude kretala ispod očekivane putanje. Priopćeno je i da su deflatorni pritisci i dalje snažni, nakon što je 11 članica objavilo negativne stope inflacije u svibnju, te da učinci drugog kruga utječu na temeljnu inflaciju.

Na svim aukcijama održanim proteklog tjedna zabilježeni su rekordno niski prinosi, kako trezorskih zapisa tako i obveznica dužeg roka dospijeća. Nizozemska je emitirala tromjesečne (-0,648%) i šestomjesečne (-0,63%), Francuska tromjesečne (-0,572%), šestomjesečne (-0,572%) i jednogodišnje (-0,563%), a Belgija tromjesečne (-0,621%) i šestomjesečne (-0,612%) trezorske zapise. Austrija je emitirala desetogodišnje (0,149%) obveznice te obveznice sa dospijećem od 11 godina (0,119%). Francuska je emitirala desetogodišnje (0,16%), petnaestogodišnje (0,48%), dvadesetogodišnje (0,73%) obveznice te obveznice sa dospijećem od 25 godina (0,79%), dok je Španjolska emitirala petogodišnje (0,242%), desetogodišnje (1,061%) i petnaestogodišnje (1,521%) obveznice.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SRPANJ	5,0	1,7
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	SVIBANJ	-4,1%	-3,9%
3.	PMI kompozitni indeks – EZ	LIPANJ	52,8	53,1
4.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SVIBANJ	1,7%	1,6%
5.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	LIPANJ	-100,0	-124,3
6.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	0,9%	-0,2%
7.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	1,5%	-0,4%
8.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	SVIBANJ	2,2%	1,0%
9.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	0,9%	0,5%
10.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	0,5%	0,6%
11.	Radnointenzivna proizvodnja – Nizozemska (G/G)	SVIBANJ	-	1,1%
12.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	SVIBANJ	23,5	21,0
				25,7

SAD

Financijsko tržište u SAD-u je bilo zatvoreno u ponedjeljak zbog praznika. Prinosi američkih petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica su zabilježili smanjenje na tjednoj razini, dok su prinosi dvogodišnjih obveznica blago povećani. Utjecaj na rast prinosa dvogodišnjih obveznica imalo je objavljivanje podataka s američkog tržišta rada o promjeni broja zaposlenih po sektorima koji su bili znatno bolji od prethodnih i od očekivanja. Ipak, stopa nezaposlenosti je neočekivano povećana u odnosu na prethodni mjesec.

Tijekom proteklog tjedna je objavljen zapisnik sa lipanskog sastanka FOMC-a, prema kojem je evidentno da su kreatori FED-ove monetarne politike donijeli odluku o zadržavanju referentne kamatne stope na nepromijenjenoj razini zbog zabrinutosti da ekonomski rast SAD-a usporava. Donošenje ove odluke je bilo jednoglasno. Ipak, oni nisu složni oko toga kada bi trebalo doći do narednog povećanja, te se pojedini zalažu da se to učini u skorijem roku, a drugi smatraju da nema razloga za žurbu. Članovi FOMC-a su bili suglasni i oko toga da se sačekaju rezultati referenduma u Velikoj Britaniji, koji je održan tijedan kasnije. Pažnja analitičara u analizi ovog zapisnika je bila usmjerena na njihova očekivanja o dugoročnom kretanju američkog gospodarstva te o smanjenju broja očekivanih povećanja referentne kamatne stope u odnosu na ranije prognoze.

Američki dionički indeks Dow Jones je povećan tijekom proteklog tjedna za 3,15% na tjednoj razini, a indeks S&P 500 rast od 3,22%.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M)	SVIBANJ	-0,8%	-1,0%
2.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	SVIBANJ	-2,2%	-2,3%
3.	Trgovinska bilanca (USD milijardi)	SVIBANJ	-40,00	-41,1
4.	Stopa nezaposlenosti	LIPANJ	4,8%	4,9%
5.	ADP pokazatelj promjene broja zaposlenih	LIPANJ	160.000	172.000
6.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	LIPANJ	180.000	287.000
7.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	LIPANJ	170.000	265.000
8.	Promjena broja zaposlenih u sektoru radnointenziv. proizv.		-3.000	14.000
				-16.000

	LIPANJ			
9.	PMI indeks ulužnog sektora	LIPANJ	51,3	51,4
10.	ISM uslužnog sektora	LIPANJ	53,3	56,5
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	2. SRPNJA	269.000	254.000

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa razine od 1,1136 na razinu od 1,1051, što je na tjednoj razini smanjenje od 0,76%.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je i dalje bio pod utjecajima rezultata referenduma kao i očekivanja oko budućnosti ekonomije ove zemlje, što je vodilo daljoj deprecijaciji GBP. Guverner BoE g. Carney je izjavio da je deprecijacija GBP bila značajna i neophodna, te bi trebala pomoći izvoznicima, ali i stanju na tekućem računu. Carney je istakao da bankama neće biti dozvoljeno povećanje dividendi nakon što BoE ublaži kapitalne zahtjeve kreditorima. BoE je povukla prethodnu odluku da poveća sumu kapitala koju banke moraju držati kao osnovu cikličnih promjena u kreditnim tokovima koji predstavljaju najveći izazov. Carney je istakao da to znači da će $\frac{3}{4}$ banaka u Velikoj Britaniji, koje osiguravaju oko 90% kredita u zemlji, odmah imati veću fleksibilnost u ponudi kredita prema kompanijama i kućanstvima.

Ministar financija Velike Britanije g. Osborne je izjavio da je Ministarstvo financija spremno da pomogne BoE u podršci kreditiranju ekonomije kako bi se prevladale posljedice Brexit-a. U tom svjetlu, Osborne je ukazao na spremnost da se smanji stopa korporativnog poreza na 15%, dok je u posljednjoj proračunskoj izjavi, objavljenoj u ožujku ove godine, bilo najavljeni smanjenje korporativnog poreza na 17% do 2020. godine sa sadašnjih 20%. Iz OECD-a smatraju da je malo vjerojatno da će doći do daljeg smanjenja korporativnog poreza u Velikoj Britaniji, ali da, ukoliko bi se to dogodilo, to bi ovu državu pretvorilo u porezni raj.

Rejting agencija Moody's je priopćila da se Velika Britanija suočava s oštrim padom povjerenja, dok su očekivanja ekonomskog rasta za narednu godinu smanjena na 1,2% sa prethodnih 2,1%. Moody's je, također, priopćio da bi Brexit mogao potencijalno da ugrozi postojanje EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks građevinskog sektora	LIPANJ	50,7	46,0
2.	PMI uslužnog sektora	LIPANJ	52,8	52,3
3.	Halifax cijene kuća (M/M)	LIPANJ	0,30%	1,3%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	0,5%	1,4%
5.	Radnointenzivna prozvodnja (G/G)	SVIBANJ	0,4%	1,7%
6.	NIESR procjena GDP-a	LIPANJ	-	0,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je bilježio rast sa razine od 0,83869 na razinu od 0,85245, dok je tečaj GBP/USD smanjen sa razine od 1,3267 na razinu od 1,2954.

JAPAN

Početkom proteklog tjedna Bloomberg je objavio vijest da su japanske kompanije smanjile svoje prognoze za stopu inflacije, na 1,1% u narednih pet godina, što je najniža procjena od 2014. godine, kada je istraživanje počelo. Navedene prognoze su smanjile izglede guvernera BoJ g. Kurode za dostizanje

ciljane razine od 2% u narednoj fiskalnoj godini. Istodobno, guverner Kuroda je istakao da održava optimističan stav BoJ u pogledu oporavka japanskog gospodarstva. Vlada Japana je priopćila da će se suzdržati od komentara vezanih za specifičnosti na deviznom tržištu kao i za dugoročne kamatne stope.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

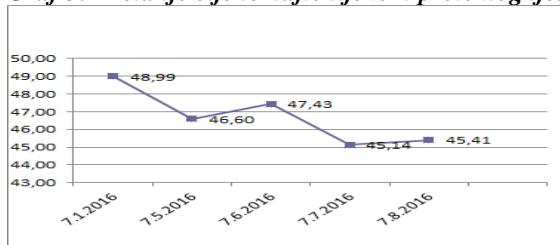
	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	SVIBANJ	56,0	39,9
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	SVIBANJ	1.751,2	1.809,1
3.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	LIPANJ	-	1.265,4
4.	Monetarna baza (G/G)	LIPANJ	-	25,5%
5.	Vodeći indeks P	SVIBANJ	100,0	100,0
6.	Koincidirajući indeks P	SVIBANJ	110,3	110,5
7.	PMI indeks uslužnog sektora	LIPANJ	-	50,4
8.	PMI kompozitni indeks	LIPANJ	-	49,2
9.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	SVIBANJ	0,5%	-0,2%
				0,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio smanjenje sa razine od 114,16 na razinu od 111,11 (najniža razina od prosinca 2012. godine). JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY smanjen sa razine od 102,52 na razinu od 100,54 (najniža razina od studenoga 2013. godine).

NAFTA I ZLATO

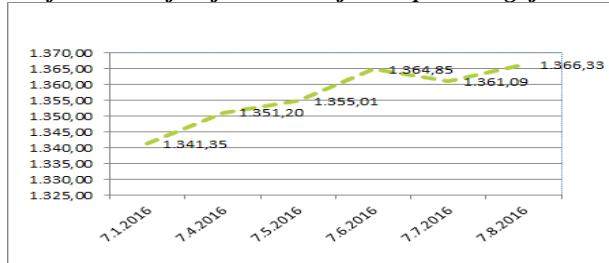
Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena nafte je iznosila 48,99 USD (43,99 EUR). Njujorška burza nafte je u ponедјeljak bila zatvorena zbog praznika. Utjecaj na smanjenje cijene nafte je tijekom proteklog tjedna imala aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute velikog broja trgovinskih partnera SAD. Osim toga, krajem proteklog tjedna objavljeni su i podaci o smanjenju američkih zaliha nafte za 2,2 milijuna barela tijekom prethodnog tjedna, što je bolji podatak od očekivanja. Tijekom trgovanja u četvrtak cijena nafte se nalazila na najnižoj razini u posljednja dva mjeseca. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 45,41 USD (41,09 EUR). Broj aktivnih naftnih bušotina u SAD je povećan peti tjedan zaredom.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.341,35 USD (1.204,52 EUR). Cijena zlata se i dalje nalazi na najvišoj razini od ožujka prošle godine, a najveći doprinos tome daje zabrinutost zbog učinaka referendumu u Velikoj Britaniji na globalni ekonomski rast. Posebna zabrinutost da bi europsko gospodarstvo ponovo mogla da uđe u recesiju utjecala je tijekom proteklog tjedna na rast cijene ovog plemenitog metala. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.366,33 USD (1.263,39 EUR), što je na tjednoj razini povećanje od 24,98 USD, odnosno 1,86%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na temelju vanjskih izvora i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CB BiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.